

Terciální vzdělávání a rovný přístup

PaedDr. Mgr. Irena Johanka Savková, MBA

savkovafolirova@seznam.cz

FVP Slezská univerzita Opava

Termíny:

1.3.   15.3.   29.3.   12.4.   26.4.   **10.5. 2023**

vždy 13,05 – 16,20, učebna C 208

Ukončení: Z

Garance: [doc. Mgr. Eva Zezulková, Ph.D.](#)

[Ústav speciální pedagogiky - Fakulta veřejných politik v Opavě](#)

Omezení zápisu do předmětu:

Předmět je otevřen studentům libovolného oboru. Předmět si smí zapsat nejvýše 20 stud.

Cíle předmětu

- seznámit studenty se sociálními kontexty terciárního vzdělávání studentů intaktních a studentů se specifickými potřebami
- vymežit jejich typologii specifických vzdělávacích potřeb
- objasnit rámec rovného a spravedlivého přístupu, včetně popisu zvláštností, které studenta s daným typem postižení ve vysokoškolském prostředí doprovázejí.

Předmět nabízí přehled mechanismů podpory, včetně popisu základních teoretických, koncepčních a jiných procesů, které jsou nezbytně nutné pro zajištění kvalitního vzdělávání bez snížení nároků.

Dotýká se otázky studijní úspěšnosti a objasňuje klíčové faktografické skutečnosti, včetně náležitých procesů a nutných mechanismů, jenž se na úspěšné dokončení studia podílejí.

Výstupy z učení

Odborné znalosti

- Student se orientuje v názvosloví a terminologii související s terciárním vzděláváním studentů se specifickými potřebami
- Student zná klasifikační systém a typologii specifických potřeb
- Student se orientuje v současné legislativě a dokumentaci používané v systematickém vzdělávání studentů se specifickými potřebami u nás i v Evropě
- Student umí objasnit rovný a spravedlivý přístup ke vzdělávání v terciárním stupni
- Student zná mechanismy podpory a modifikace ve vzdělávání studentů se specifickými potřebami.

Výstupy z učení

Odborné dovednosti

- Student umí popsat specifické potřeby studenta v terciárním vzdělávání
- Student umí komparovat mechanismy podpory a modifikace studia studenta se specifickými potřebami a studenta bez nich
- Student aplikuje pravidla rovného přístupu a spravedlivého zacházení se studentem se specifickými potřebami u nás i v Evropském kontextu

Obecné způsobilosti

- Student je schopen posoudit ucelený vzdělávací kontext studia studentů se specifickými potřebami v komparaci se situací studentů intaktních.

Osnova

- Vymezení problematiky terciárního vzdělání
- Legislativní, metodický a koncepční rámec terciárního vzdělávání
- Koncepce terciárního vzdělávání – teoretická a praktická východiska
- Studenti se SVP a centra podpory studentům se speciálními vzdělávacími potřebami
- Univerzitní, fakultní podpora a možnosti zajištění vyrovnávání podmínek studia
- Vzdělávání studentů s daným typem postižením - aktivity zaměřené na psaní, čtení, (bez)bariérovost, orientaci v prostoru a další specifika
- Kvalita v terciárním vzdělávání – role subjektů a objektů Evaluace realizovaných praktických aktivit

Literatura

- [JANKŮ, Kateřina](#). Terciární vzdělávání jako cesta k zaměstnanosti člověka s disabilitou. In Kaleja, M. *Multidimenzionální proporcionalita studijní neúspěšnosti a její vybrané kontexty v terciárním vzdělávání*. 1. vyd. Opava: Fakulta veřejných politik, Slezská univerzita v Opavě, 2019. s. 107-117. ISBN 978-80-7510-329-1.
- [KALEJA, Martin](#). Terciární vzdělávání v aplikovaném měnícím se výzkumném schématu. In *Škola pro všechny aneb interdisciplinarita ve školní edukaci a pedagogických vědách*. 2017.
- [KALEJA, Martin](#) a [Eva ZEZULKOVÁ](#). *Sborník příspěvků z vědecké konference s mezinárodní účastí Inkluzivní vzdělávání v globálních a v užších kontextech: terciární vzdělávání - otázky k inkluzi : [4.12.2014]*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2014. 200 s. ISBN 978-80-7464-660-7.

Terciální vzdělávání

Veškeré standartní vzdělávání po získání maturitní zkoušky

Dělení terciálníhoho sektoru

➤ Vyšší odborné školy (VOŠ)

➤ Vysoké školy (VŠ)

univerzitní – pro studenty více vědních oborů, uskutečňuje výzkumy

neuniverzitní – nečlení se na fakulty, nemají akreditované doktorské programy

System terciálníhoho vzdělávání v ČR

Silné stránky

- Vysoká prestiž akademických pracovníků
- Vysoká ekonomická návratnost vysokoškolského vzdělávání
- Možnost propojení vzdělávání x výzkum x vývoj
- Dostupnost

Slabé stránky

- Vysoké procento neukončeného studia, např. technické obory
- Poptávka na trhu práce x volba uchazečů o obor studia
- Minimální ekonomická zainteresovanost konkrétní vysoké školy na kvalitě poskytovaného vzdělávání
- Nedostatečný informační systém o VŠ, nedostatečné nebo absence jejich hodnocení

System terciálníhoho vzdělávání v ČR

Příležitosti

- Nerovnost k přístupu ke vzdělávání na VŠ
- Možnost zavedení krátkých, praktických studijních vzdělávacích programů, profesní programy
- Možnost většího počtu studentů vyššího věku, možnost přizpůsobení podmínek vzdělávání, způsobu výuky
- Možnost zapojení dalších VOŠ do terciálníhoho vzdělávání

Hrozby

- Finanční omezení, omezená nabídka programů a podpory pro jedince se SP, slabé nebo málo účinné programy finanční podpory studentům
- Podfinancování - zavedení školného
- Rivalita mezi institucemi
- Politická situace